

Prilozi, br. 50, Univerzitet u Sarajevu-Institut za historiju, Sarajevo, 2021.

Institut za historiju Univerziteta u Sarajevu je krajem 2021. godine predstavio svoj jubilarni, 50. broj časopisa *Prilozi* kojeg je uredio dr. Sedad Bešlija. Prvi broj časopisa objavljen je 1965. godine, a kroz sve minule godine razvijao se tako da danas predstavlja vodeći historiografski časopis u zemlji koji okuplja, ne samo bosanskohercegovačke historičare, već i historičare iz susjednih zemalja, Evrope, ali i dalekog Japana.

Ovaj broj časopisa kao što je i uobičajeno sastoji se od glavne rubrike *Članci i rasprave*, zatim *Stručni prilozi*, *Prikazi*, te posebne rubrike, *In memoriam*. Prvi članak u ovom broju je djelo dugogodišnjeg saradnika časopisa, prof. dr. Esada Kurtovića. Rad prof.dr. Kurtovića nosi naziv *Trebinjska vlastela Poznanovići*, a govori o važnoj trebinjskoj vlasteli s kraja 14. i u prvoj polovini 15. stoljeća. *Osmansko vojno groblje na Malti: prilog proučavanju spomenika islamske civilizacije*, rad je Irene Kolaj Ristanović s Univerziteta u Beogradu. Rad govori o grobnim spomenicima na području Malte kao dio kulturnog naslijeđa Osmanlija i svjedočanstva o njihovoj prisutnosti na ovom području. U ovom broju časopisa mjesto je našao i članak Nakazave Takuja iz Japana, *Istočno pitanje kroz dalekoistične oči: Japanski pogledi na ustanke u Hercegovini (1861 – 1878)*. Autor u ovom radu analizira arhivsku građu (knjige, novine i putopise) i predstavlja njihove poglede na tadašnje stanje u Hercegovini. Mehmed Hodžić s Instituta za historiju Univerziteta u Sarajevu predstavio je svoj rad *Vakufsko sirotište u Sarajevu od osnivanja do kraja Prvog svjetskog rata*, gdje je prikazao način rada sirotišta, ali i svakodnevni život njegovih šticećenika. Idući rad, autora Muhameda Nametka, *Pitanje odgovornosti za izbijanje Prvog svjetskog rata u svjetskog historiografiji*, razmatra stavove zaraćenih strana, koje su krivicu uglavnom prebacivali jedni na druge. Aleksandra Pijuk – Pejčić je predstavila rad *Zarazne bolesti u Sarajevu (1918 -1928)*, u kojem je prikazan nedostatak modernizacijskih procesa koji bi doprinijeli boljim higijenskim uslovima, a samim tim i sprječavanju širenja bolesti. O Preporodu u postratnom periodu govori rad pod nazivom *Kultura za narod i/ili za vlast. Osnivanje i djelatnost Kulturnog društva Muslimana „Preporod“ s posebnim osvrtom na rad Glavnog odbora i Mjesnog odbora Sarajevo u periodu 1945-1949. godine*, autora Semira Hadžimusića. Antonio Pehar u ovom broju časopisa predstavio je rad *O karakteristikama nacionalnih ideologija kao činitelja u političkom i društvenom razvitku Bosne i Hercegovine*, gdje je prikazana pojava nacionalnih ideologija u Bosni i Hercegovini od dolaska Osmanlija do stjecanja državne samostalnosti. Dva rada tretiraju devedesete godine dvadesetog stoljeća. Jasmin Medić je predstavio rad *Politička i nacionalna polarizacija u Bosni i Hercegovini: Projekti „regionalizacije“ 1991.*

godine, dok je posljednji članak u ovoj rubrici rad Ermina Kuke, *Uloga Srpske demokratske stranke u okupaciji Višegrada 1992. godine i počinjenju zločina nad Bošnjacima*. U ovom broju časopisa mjesto su našli i dva priloga, autora Omera Merzića i Anide Ibričić, posvećeni jubilarnom izdanju. Osim toga u rubrici *Prikazi* predstavljeno je sedam prikaza najnovijih izdanja. Na samom kraju, rubrika *In memoriam* posvećena je dr. Kemalu Bašiću, preminulom uposleniku Instituta za historiju Univerziteta u Sarajevu, kome je i sam jubilarani broj posvećen u znak sjećanja.

Fikreta Jakubović